

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 805/2011**(2011. gada 10. augusts),****ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un noteiktiem sertifikātiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

Šajā regulā noteikts, ka gaisa satiksmes vadības dispečeriem, kā arī personām un organizācijām, kas iesaistītas to apmācībā, jābūt sertifikātam vai licencei, ja tie ir atzīti par atbilstošiem pamatprasībām.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 20. februāra Regulu (EK) Nr. 216/2008 par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK⁽¹⁾, un jo īpaši tās 8.c panta 10. punktu,

tā kā:

(1) Regulas (EK) Nr. 216/2008 nolūks ir izveidot un uzturēt augstu civilās aviācijas drošības līmeni Eiropā. Tajā ir paredzēti līdzekļi, kā sasniegt ne vien minēto mērķi, bet arī citus mērķus civilās aviācijas drošības jomā.

(2) Lai īstenotu Regulu (EK) Nr. 216/2008, kā arī jauno Eiropas vienotās gaisa telpas II normatīvo aktu⁽²⁾, ir jāievieš detalizētāki īstenošanas noteikumi, jo īpaši attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanu, lai Eiropā uzturētu augstu, vienotu civilās aviācijas drošības līmeni, lai sasniegtu visaugstākos atbildības un kompetences standartus, lai uzlabotu gaisa satiksmes vadības dispečeru pieejamību un veicinātu licenču savstarpēju atzīšanu, vienlaikus virzoties uz mērķi kopumā uzlabot gaisa satiksmes drošību un personāla kompetenci.

(3) Gaisa satiksmes vadības dispečeriem, kā arī personām un organizācijām, kas iesaistītas gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācībā, testēšanā, pārbaudēs un veselības vērtēšanā, jāatbilst attiecīgajām Regulas (EK) Nr. 216/2008 Vb pielikumā izklāstītajām pamatprasībām.

(4) Ir pierādījies, ka licence, ko ievieša ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. aprīļa Direktīvu 2006/23/EK par Kopienas gaisa satiksmes vadības dispečera licenci⁽³⁾, ir sekmīgs līdzeklis, ar ko tiek atzīta gaisa satiksmes vadības dispečeru specifiskā nozīme gaisa satiksmes vadības pakalpojumu drošā sniegšanā. Visas Savienības mēroga kompetences standartu ieviešana ir mazinājusi jomas sašķeltību, panākot darba organizācijas uzlabošanas apstākļos, kad pieaug reģionālā sadarbība starp aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem. Tādējādi kopīga gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas modeļa saglabāšana un uzlabošana Eiropas Savienībā ir būtisks Eiropas gaisa satiksmes vadības sistēmas elements.

(5) Direktīvu 2006/23/EK aizstāja ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1108/2009⁽⁴⁾. Tomēr Direktīvas 2006/23/EK noteikumus turpina piemērot līdz datumam, kad sāk piemērot Regulas (EK) Nr. 216/2008 8.c panta 10. punktā minētos pasākumus. Minētie pasākumi ir noteikti šajā regulā.

(6) Šīs regulas noteikumiem jāatbilst pašreizējam tehniskajam sniegunam, ņemot vērā paraugpraksi un zinātnes un tehnikas progresu gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācības jomā. Noteikumi ir izstrādāti, pamatojoties uz Direktīvu 2006/23/EK, un tiem jānodrošina, lai dalībvalstis kopīgi pārņemtu standartus un ieteicamo praksi, kas izklāstīta 1944. gada 7. decembrī Čikāgā parakstītajā Starptautiskās civilās aviācijas konvencijā un drošības normatīvajās prasībās, kuras pieņēmusi 1960. gada 13. decembrī ar starptautisko konvenciju izveidotā Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija (*Eurocontrol*).

(7) Lai nodrošinātu viendabību gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas un medicīniskās sertifikācijas vispārējo prasību piemērošanā, dalībvalstu kompetentajām iestādēm ir jāievēro vienotas procedūras, bet Eiropas Aviācijas drošības aģentūrai, turpmāk — Aģentūrai, attiecīgos gadījumos ir jānovērtē atbilstība šīm prasībām; Aģentūrai jāizstrādā sertifikācijas specifikācijas, pieņemami līdzekļi atbilstības panākšanai un vadlīniju dokumenti, lai veicinātu nepieciešamo normatīvo viendabību.

⁽¹⁾ OV L 79, 19.3.2008., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regula (EK) Nr. 1070/2009, ar ko groza Regulas (EK) Nr. 549/2004, (EK) Nr. 550/2004, (EK) Nr. 551/2004 un (EK) Nr. 552/2004, lai uzlabotu Eiropas aviācijas sistēmas darbību un ilgtspējību (OV L 300, 14.11.2009., 34. lpp.).

⁽³⁾ OV L 114, 27.4.2006., 22. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 309, 24.11.2009., 51. lpp.

- (8) Savienības gaisa satiksmes īpašā specifika rada vajadzību ieviest un efektīvi piemērot kopīgus kompetences standartus gaisa satiksmes vadības dispečeriem, kas strādā pie aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem, kuri nodrošina sabiedrībai gaisa satiksmes pārvaldības un aeronavigācijas pakalpojumus (ATM/ANS).
- (9) Tomēr dalībvalstīm vajadzētu, ciktāl tas iespējams, nodrošināt, lai pakalpojumi, kurus sabiedrībai sniedz vai dara pieejamus militārais personāls, piedāvātu tādu drošības līmeni, kas ir vismaz ekvivalents līmenim, ko pieprasa pamatregulas Vb pielikumā izklāstītās būtiskās prasības. Tālab dalībvalstis var arī nolemt piemērot šīs regulas principus savam militārajam personālam, kas sniedz sabiedrībai minētās regulas 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētos pakalpojumus.
- (10) Iestādēm, kas veic pārraudzību un atbilstības pārbaudes, jābūt pietiekami neatkarīgām no aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un apmācību sniedzējiem. Turklāt iestādēm jābūt spējīgām efektīvi veikt savus uzdevumus. Kompetentā iestāde, kas izraudzīta šīs regulas īstenošanai, var būt tā pati iestāde vai tās pašas iestādes, kas norīkotas vai izveidotas saskaņā ar 4. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 10. marta Regulā (EK) Nr. 549/2004, ar ko nosaka pamatu Eiropas vienotās gaisa telpas izveidošanai⁽¹⁾, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1070/2009. Aģentūrai jādarbojas kā kompetentajai iestādei šīs regulas īstenošanas nolūkā, izsniedzot un atjaunojot sertifikātus gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācību organizācijām, kas atrodas ārpus dalībvalstu teritorijas, un, ja vajadzīgs, to personālam.
- (11) Aeronavigācijas pakalpojumu sniegšanai vajadzīgs augsti kvalificēts personāls, par kura kompetenci var pārliecināties ar vairākiem līdzekļiem. Gaisa satiksmes vadības jomā piemērots līdzeklis ir uzturēt spēkā Savienības vienoto gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas shēmu, kas būtu uzskatāma par īpašu diplomu katram atsevišķam gaisa satiksmes vadības dispečerim. Licencē minētajai kvalifikācijas atzīmei būtu jānorāda tā tipa gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, ko gaisa satiksmes vadības dispečers ir kompetents sniegt. Turklāt licencē iekļautie apstiprinājumi atspoguļo gan šā dispečera īpašās prasmes, gan kompetento iestāžu dotās atļaujas sniegt pakalpojumus konkrētā nozarē vai nozaru grupā. Tāpēc iestādēm vajadzētu būt tiesīgām izvērtēt gaisa satiksmes vadības dispečeru kompetenci, izsniedzot licences vai pagarinot apstiprinājumu derīguma termiņu. Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt tiesīgām arī apturēt licenci, kvalifikācijas atzīmes vai apstiprinājumus gadījumos, ja tiek apšaubīta kompetence.
- (12) Atzīstot vajadzību arvien vairāk stiprināt drošības kultūru, jo īpaši integrējot tajā ziņošanu par negadījumiem, un "taisnīguma kultūru", lai mācītos no negadījumiem, šai regulai nebūtu jārada automātiska saikne starp negadījumu un licences apturēšanu, kvalifikācijas atzīmes vai apstiprinājuma atcelšanu. Licences atsaukšana būtu jāuzskata par pēdējo līdzekli ārkārtējos gadījumos.
- (13) Lai palielinātu dalībvalstu uzticēšanos citu dalībvalstu gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas sistēmām, kopīgi noteikumi licences saņemšanai un uzturēšanai spēkā ir obligāti. Tādēļ, lai nodrošinātu visaugstākā līmeņa drošību, ir svarīgi ieviest vienotas prasības attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru apmācību, kvalifikāciju un kompetenci, kā arī iespējām iegūt šo profesiju. Tām būtu jāgarantē droši un kvalitatīvi gaisa satiksmes vadības pakalpojumi, kā arī jāveicina licenču atzīšana visā Savienībā, tādējādi nodrošinot lielāku pārvietošanās brīvību un uzlabojot gaisa satiksmes vadības dispečeru pieejamību.
- (14) Šai regulai nebūtu jānodrošina iespējas apiet esošos attiecīgo valstu noteikumus, kas regulē tiesības un pienākumus darba attiecībās starp darba devēju un pieteikumus iesniegušiem gaisa satiksmes vadības dispečeriem.
- (15) Lai prasmes būtu salīdzināmas visā Savienībā, tās jāstrukturē skaidri un visiem saprotami. Tas palīdzēs garantēt drošību ne tikai viena aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēja kontrolētā gaisa telpā, bet — jo īpaši — vairāku pakalpojumu sniedzēju saskares punktos.
- (16) Daudzos negadījumos un nelaimēs gadījumos komunikācijai ir bijusi liela nozīme. Tāpēc šajā regulā ir noteiktas sīki izstrādātas prasības attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru valodas prasmi. Šo prasību pamatā ir Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) pieņemtās prasības, un tās paredz šo starptautiski pieņemto standartu īstenošanas līdzekļus. Prasībās attiecībā uz valodām jāievēro nediskriminācijas, pārskatāmības un samērīguma principi, lai veicinātu brīvu pārvietošanos, vienlaikus garantējot drošību.

⁽¹⁾ OV L 96, 31.3.2004., 10. lpp.

- (17) Sākotnējo apmācību mērķi ir aprakstīti *Eurocontrol* specifikācijā *ATCO* (gaisa satiksmes vadības) sākotnējās apmācības Vispārējā pamata saturam, kas izstrādāts pēc *Eurocontrol* dalībnieku lūguma un tiek atzīts par derīgu standartu. Struktūrvienības apmācībā vispārpieņemtu standartu neesība jākompensē, ieviešot vairākus pasākumus, tostarp eksaminētāju un kompetences vērtētāju sertifikāciju, kam būtu jāgarantē augsti kompetences standarti. Jo svarīgāk tas ir tādēļ, ka struktūrvienību apmācība ir ļoti dārga, bet vienlaikus izšķiroša drošības uzturēšanā. ICAO ir izstrādājusi standartus arī jomās, kurās nav Eiropai kopīgu apmācības prasību. Gadījumā, ja Eiropai kopīgu apmācības prasību nav, dalībvalstis var paļauties uz šiem ICAO standartiem.
- (18) Medicīniskās prasības ir izstrādātas pēc *Eurocontrol* dalībvalstu lūguma un tiek atzītas par derīgiem standartiem, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai. Medicīnisko izziņu izsniegšanai jo īpaši jāatbilst prasībām, kas paredzētas *Eurocontrol* "Prasībās attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru Eiropas 3. klases medicīniskajām izziņām".
- (19) Apmācību organizāciju sertifikācija būtu jāuzskata par vienu no drošības ziņā svarīgākajiem faktoriem apmācību kvalitātes celšanai. Tāpēc ir jānosaka apmācību organizācijām piemērojamās prasības. Apmācības būtu jāuzskata par pakalpojumu, kas līdzinās aeronavigācijas pakalpojumiem, ko arī sertificē. Ar šo regulu būtu jāļauj apmācības sertificēt pēc apmācību tipa, pēc apmācību pakalpojumu kompleksa vai pēc apmācību un aeronavigācijas pakalpojumu kompleksa, paturot redzeslokā konkrētus apmācību aspektus.
- (20) Šī regula apstiprina pastāvīgo Eiropas Savienības Tiesas judikatūru diplomu savstarpējas atzīšanas un darba ņēmēju pārvietošanās brīvības jomā. Samērīguma princips, izsvērts pamatojums kompensācijas pasākumu piemērošanai un atbilstošu apelācijas procedūru nodrošināšana ir pamatprincipi, kas daudz uzskatāmāk jāpieņem gaisa satiksmes pārvaldības jomā. Dalībvalstīm būtu jādod tiesības neatzīt licences, kas nav izsniegtas saskaņā ar šo regulu. Tā kā šīs regulas mērķis ir nodrošināt licenču savstarpēju atzīšanu, tā nereglamentē nosacījumus attiecībā uz darba iespējām.
- (21) Gaisa satiksmes vadības dispečera profesijā notiek daudz tehnisku jauninājumu, kas rada nepieciešamību dispečeriem regulāri atjaunināt prasmes. Veicot nepieciešamo šīs regulas pielāgošanu tehnikas un zinātnes attīstībai, ir jāievēro attiecīgā regulatīvā kontroles procedūra, kas paredzēta Padomes Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā ⁽¹⁾.
- (22) Šī regula var ietekmēt gaisa satiksmes vadības dispečeru ikdienas darba praksi. Sociālajiem partneriem būtu pienācīgā kārtā jāsaņem informācija, un ar viņiem būtu jāapspriežas par visiem pasākumiem, kam ir ievērojamas sociālas sekas.
- Tālab Aģentūras paātrinātās procedūras ceļā ir risinātas konsultācijas ar sociālajiem partneriem. Ir jārisina attiecīgas konsultācijas ar nozaru dialogu komiteju, kas izveidota saskaņā ar Komisijas 1998. gada 20. maija Lēmumu 98/500/EK par nozaru dialogu komitejas izveidi, lai veicinātu sociālo partneru dialogu Eiropas līmenī ⁽²⁾, attiecībā uz turpmākajiem Komisijas veiktajiem īstenošanas pasākumiem.
- (23) Vispārējiem licenču iegūšanas noteikumiem, ciktāl tie attiecas uz vecumu, medicīniskām prasībām, izglītības prasībām un sākotnējo apmācību, nevajadzētu ietekmēt pašreizējos licenču turētājus. Licences un medicīniskās izziņas, ko izsniegušas dalībvalstis saskaņā ar Direktīvu 2006/23/EK, jāuzskata par izsniegtām saskaņā ar šo regulu, lai nodrošinātu ar esošu licenci saistīto privilēģiju nepārtrauktību, kā arī netraucētu pāreju visiem licenču turētājiem un kompetentajām iestādēm.
- (24) Atkāpes ir jāparedz ar mērķi nodrošināt nepārtrauktību dažādo nacionālo praksi piemērošanā, ciktāl tas attiecas uz jautājumiem, kuros vēl nav ieviesti kopīgi noteikumi šajā pirmajā īstenošanas pasākumu posmā piemērotās paātrinātās procedūras gaitā.
- (25) Aģentūrai jāveic Eiropas gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas sistēmas izvērtējums un turpmākie uzlabojumi, kas nepieciešami, pārejot uz "vispārējo aviācijas sistemātisko pieeju", kā arī lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību būtiskajām prasībām, kas aprakstītas Regulas (EK) Nr. 216/2008 Vb pielikumā, lai varētu Komisijai iesniegt atzinumu, tostarp varbūtējus šīs regulas grozījumus.
- (26) Šim atzinumam jāpievēršas arī tiem jautājumiem, kuros pirmajā posmā, paātrinātās procedūras gaitā, nebija iespējams ieviest kopīgus noteikumus dažādo nacionālo paveidu vietā un tādējādi tiek ierosināts uz pārejas laiku, kur nepieciešams, atstāt spēkā dalībvalstu likumu normas.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

⁽²⁾ OV L 225, 12.8.1998., 27. lpp.

- (27) Šajā regulā paredzētie pasākumi balstās uz atzinumu, ko izdevusi Aģentūra saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 17. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 19. panta 1. punktu.
- (28) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar viedokli, ko izteikusi Komiteja, kas izveidota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 65. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

VISPĀRĒJIE NOTEIKUMI

1. pants

Mērķis

Šīs regulas mērķis ir pastiprināt drošības standartus un uzlabot gaisa satiksmes vadības sistēmas darbību Savienībā, izsniedzot gaisa satiksmes vadības dispečera licences, kas balstītas uz kopīgām licencēšanas prasībām.

2. pants

Temats un piemērošanas joma

1. Šī regula paredz sīki izstrādātus noteikumus gaisa satiksmes vadības dispečeru un gaisa satiksmes vadības dispečeru-studentu licenču un ar to saistīto kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu, medicīnisko izziņu un apmācību organizāciju sertifikātu izsniegšanai, apturēšanai un atsaukšanai, kā arī to derīguma, atjaunošanas, atkārtotas apstiprināšanas un lietošanas nosacījumus.

2. Šī regula attiecas uz:

- (a) gaisa satiksmes vadības dispečeriem-studentiem,
- (b) gaisa satiksmes vadības dispečeriem, kas darbojas Regulas (EK) Nr. 216/2008 piemērošanas jomā, un
- (c) personām un organizācijām, kas iesaistītas pieteikušos personu licencēšanā, apmācībā, pārbaudē, kontrolē vai medicīniskā novērtējumā saskaņā ar šo regulu.

3. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 216/2008 1. panta 3. punktu dalībvalstis, ciktāl tas realizējams, nodrošina, lai pakalpojumi, kurus sabiedrībai sniedz vai dara pieejamus militārais personāls un kas minēti šīs regulas 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā, piedāvātu tādu drošības līmeni, kas ir vismaz ekvivalents līmenim, ko pieprasa regulas Vb pielikumā izklāstītās būtiskās prasības.

4. Ar mērķi panākt saskaņotu drošības līmeni Eiropas gaisa telpā dalībvalstis var nolemt piemērot šīs regulas principus savam militārajam personālam, kas sniedz sabiedrībai šīs regulas 1. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētos pakalpojumus.

5. Gaisa satiksmes vadības pakalpojumus Regulas (EK) Nr. 216/2008 piemērošanas jomā drīkst sniegt tikai gaisa satiksmes vadības dispečeri, kas licencēti saskaņā ar šo regulu.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā ir lietotas šādas definīcijas:

- “gaisa satiksmes vadības pakalpojums” ir pakalpojums, ko sniedz, lai novērstu sadursmes starp gaisa kuģiem un — manevrēšanas laukumā — starp gaisa kuģiem un šķēršļiem, kā arī lai paātrinātu un uzturētu sakārtotu gaisa satiksmes plūsmu;
- “aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji” ir visas valsts vai privātās struktūras, kas sniedz aeronavigācijas pakalpojumus vispārējai gaisa satiksmei;
- “vispārējā gaisa satiksme” ir visa civilās aviācijas gaisa kuģa kustība, kā arī valsts gaisa kuģu (tostarp militāro, muitas un policijas gaisa kuģu) kustība, ja šī kustība notiek atbilstīgi ICAO procedūrām;
- “licence” ir apliecība, neatkarīgi no tā, kādā vārdā tā nosaukta, ko izsniedz un apstiprina saskaņā ar šo regulu, un kas tās likumīgam turētājam dod tiesības sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus saskaņā ar tajā minētajām kvalifikācijas atzīmēm un apstiprinājumiem;
- “kvalifikācijas atzīme” ir pilnvarojums, kas norādīts licencē vai ar to saistīts, un ir licences sastāvdaļa, nosakot īpašus nosacījumus, privilēģijas vai ierobežojumus, kādi attiecināmi uz licenci;
- “kvalifikācijas atzīmes apstiprinājums” ir pilnvarojums, kas norādīts licencē un ir licences sastāvdaļa, un rāda īpašus nosacījumus, privilēģijas vai ierobežojumus, kas attiecināmi uz konkrētu kvalifikācijas atzīmi;
- “struktūrvienības apstiprinājums” ir pilnvarojums, kas ierakstīts licencē un ir tās sastāvdaļa, norādot ICAO vietas noteikšanas indikatoru un sektorus un/vai darba vietas, kur licences turētājs ir tiesīgs strādāt;
- “valodas apstiprinājums” ir pilnvarojums, kas ierakstīts licencē un ir tās sastāvdaļa, norādot licences turētāja valodu prasmi;
- “instruktora apstiprinājums” ir pilnvarojums, kas norādīts licencē un ir tās sastāvdaļa, apliecinot licences turētāja kompetenci sniegt praktisko apmācību;

10. "ICAO vietas noteikšanas indikators" ir četru burtu koda grupa, kas formulēta saskaņā ar ICAO rokasgrāmatā DOC 7910 ietvertajiem noteikumiem un kas ir piešķirta fiksētās aeronavigācijas stacijas atrašanās vietai;
11. "sektors" ir gaisa satiksmes vadības rajona daļa un/vai lidojuma informācijas reģiona/augšējās gaisa telpas daļa;
12. "apmācība" ir teorētisku kursu, praktisku vingrinājumu, arī simulāciju, un praktiskās apmācības kopums, kas vajadzīgs, lai apgūtu un saglabātu prasmes sniegt drošus, kvalitatīvus gaisa satiksmes vadības pakalpojumus; tā aptver:
- (a) sākotnējā apmācība, kas nodrošina pamata apmācību un noteiktas kvalifikācijas atzīmes apmācību, pēc kuras piešķir studenta licenci;
- (b) struktūrvienības apmācība, tostarp pārejas sagatavošana praktiskajai apmācībai, kā arī praktiskā apmācība, pēc kuras piešķir gaisa satiksmes vadības dispečera licenci;
- (c) turpmākā apmācība, lai uzturētu spēkā licences apstiprinājumus;
- (d) praktiskās apmācības instruktoru sagatavošana, pēc kuras piešķir instruktora apstiprinājumu;
- (e) apmācība licenču turētājiem, kas tiesīgi darboties kā kompetences eksaminētāji un/vai kompetences vērtētāji saskaņā ar 24. pantu;
13. "apmācību organizācija" ir organizācija, kuru kompetenta iestāde sertificējusi, lai tā nodrošinātu viena vai vairāku veidu apmācību;
14. "struktūrvienības kompetences shēma" ir apstiprināta shēma, kurā norādīta metode, kā struktūrvienība uztur spēkā tās licenču turētāju kompetenci;
15. "struktūrvienības apmācību plāns" ir apstiprināts plāns, kurā sīki izklāstīti procesi un grafiks, kas vajadzīgs, lai struktūrvienību procedūras varētu pielietot vietējā teritorijā praktiskās apmācības instruktora uzraudzībā.

4. pants

Kompetentā iestāde

Šajā regulā par kompetentu iestādi sauc iestādi, kuru katra dalībvalsts izraugās vai izveido kā savu valsts uzraudzības iestādi, kura uzņemas pienākumus, kas šai iestādei uzticēti saskaņā ar

šo regulu, izņemot apmācību organizāciju sertifikāciju, kas minēta 27. pantā, kurā kompetentā iestāde ir:

- (a) iestāde, ko izraudzījusies vai izveidojusi dalībvalsts, kurā pretendents ir galvenā darbības vieta vai — attiecīgā gadījumā — tā juridiskā adrese, ja vien divpusējos vai daudzpusējos nolīgumos starp dalībvalstīm vai kompetentajām iestādēm nav paredzēts citādi;
- (b) Aģentūra, ja pretendenta galvenā darbības vieta vai — attiecīgā gadījumā — tā juridiskā adrese atrodas ārpus dalībvalstu teritorijas.

II NODAĻA

LICENCES, KVALIFIKĀCIJAS ATZĪMES UN APSTIPRINĀJUMI

5. pants

Pieteikšanās uz licencēm, kvalifikācijas atzīmēm un apstiprinājumiem

1. Iesniegumus par licenču, ar tām saistīto kvalifikācijas atzīmju un/vai apstiprinājumu izsniegšanu, atkārtotu apstiprināšanu un atjaunošanu iesniedz kompetentajai iestādei tādā formā un veidā, kā noteikusi šī iestāde.

2. Iesniegumam pievieno apliecinājumus, ka pretendents ir kompetents strādāt par gaisa satiksmes vadības dispečeru vai gaisa satiksmes vadības dispečeru-studentu saskaņā ar šajā regulā noteiktajām prasībām. Pretendenta kompetences apliecinājumi attiecas uz zināšanām, pieredzi, prasmēm un valodu prasmi.

3. Licencē ietver visu vajadzīgo informāciju, kas saistīta ar privilēģijām, kuras sniedz šis dokuments, un tā atbilst I pielikumā izklāstītajām specifikācijām.

4. Licence paliek tās personas īpašumā, kam tā ir piešķirta un kas to paraksta.

6. pants

Licenču, kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu apturēšana un atsaukšana

Saskaņā ar 22. panta 2. punktu

- (a) licenci, kvalifikācijas atzīmi vai apstiprinājumu var apturēt, ja gaisa satiksmes vadības dispečera kompetenci apšaubā, vai arī amata pārkāpumu gadījumos;
- (b) licenci var atsaukt rupjas nolaidības vai ļaunprātības gadījumos.

7. pants

Licenču privilēģiju izmantošana

Licences sniegto privilēģiju izmantošana ir atkarīga no kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu un medicīniskās izziņas derīguma.

8. pants

Gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licence

1. Gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licence pilnvaro tās turētāju sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus praktiskās apmācības instruktora uzraudzībā saskaņā ar kvalifikācijas atzīmēm un to apstiprinājumiem, kas ietverti viņu licencēs.

2. Gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licences pretendentiem jābūt:

- (a) vismaz 18 gadus veciem;
- (b) ieguvušiem vismaz diplomu, kas atļauj turpināt studijas augstskolā vai līdzīgā iestādē, vai jebkādu citu vidējās izglītības apliecinājumu, kas dod iespēju pabeigt gaisa satiksmes vadības dispečera apmācību;
- (c) sekmīgi beigušiem apstiprinātu sākotnējo apmācību, kas attiecas uz kvalifikācijas atzīmi un, ja piemērojams, kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu, kā paredzēts II pielikuma A daļā;
- (d) ar derīgu medicīnisko izziņu;
- (e) parādījušiem pietiekamas valodas prasmes saskaņā ar 13. pantā paredzētajām prasībām.

3. Gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licencē jābūt valodas apstiprinājumam (-iem) un vismaz vienai kvalifikācijas atzīmei, un, ja piemērojams, vienam kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumam.

9. pants

Gaisa satiksmes vadības dispečera licence

1. Gaisa satiksmes vadības dispečera licence pilnvaro tās turētājus sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus saskaņā ar kvalifikācijas atzīmēm un apstiprinājumiem, kas ietverti viņu licencēs.

2. Gaisa satiksmes vadības dispečera licences privilēģijās ietilpst 8. panta 1. punktā izklāstītās gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licences privilēģijas.

3. Gaisa satiksmes vadības dispečera licences pretendentiem jābūt:

- (a) vismaz 21 gadus veciem. Tomēr dalībvalstis var noteikt mazāku minimālo vecumu pienācīgi pamatotos gadījumos;
- (b) gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta licences turētājiem;
- (c) beigušiem apstiprinātu struktūrvienības apmācību plānu un sekmīgi nokārtojušiem attiecīgos eksāmenus vai pārbaudes saskaņā ar II pielikuma B daļā izklāstītajām prasībām;
- (d) ar derīgu medicīnisko izziņu;
- (e) parādījušiem pietiekamas valodas prasmes saskaņā ar 13. pantā paredzētajām prasībām.

4. Gaisa satiksmes vadības dispečera licenci apstiprina, iekļaujot vienu vai vairākas kvalifikācijas atzīmes un atbilstošus kvalifikācijas atzīmju, struktūrvienības un valodu apstiprinājumus, kuru apguve ir sekmīgi pabeigta.

10. pants

Gaisa satiksmes vadības dispečeru kvalifikācijas atzīmes

1. Licencēs ieraksta vienu vai vairākas kvalifikācijas atzīmes, norādot, kāda tipa pakalpojumus licences turētājs drīkst sniegt:

- (a) lidlauka vizuālās vadības (ADV) kvalifikācijas atzīme, kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus lidlauka satiksmē lidlaukos, kuros nav publiskotu instrumentālās vadības pieejas vai pacelšanās procedūru;
- (b) lidlauka instrumentālās vadības (ADI) kvalifikācijas atzīme, kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus lidlauka satiksmē lidlaukos, kuros ir publiskotas instrumentālās vadības pieejas vai pacelšanās procedūras, un tai pievieno vismaz vienu no 11. panta 1. punktā aprakstītajiem kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumiem;
- (c) pieejas procedurālās vadības (APP) kvalifikācijas atzīme, kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus ielidojošiem, izlidojošiem vai tranzītā esošiem gaisa kuģiem, neizmantojot novērošanas iekārtas;
- (d) pieejas novērošanas vadības (APS) kvalifikācijas atzīme, kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus ielidojošiem, izlidojošiem vai tranzītā esošiem gaisa kuģiem, izmantojot novērošanas iekārtas; tai jābūt pievienotam vismaz vienam no 11. panta 2. punktā aprakstītajiem kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumiem;

(e) lidojumu rajona procedurālās vadības (ACP) kvalifikācijas atzīme, kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, neizmantojot novērošanas iekārtas;

(f) lidojumu rajona novērošanas vadības (ACS) kvalifikācijas atzīme, kas norāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus gaisa kuģiem, izmantojot novērošanas iekārtas; tai jābūt pievienotam vismaz vienam no 11. panta 3. punktā aprakstītajiem kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumiem.

2. Kvalifikācijas atzīmes turētājs, kas nav pielietojis ar šo kvalifikācijas atzīmi saistītās privilēģijas četrus gadus pēc kārtas, var sākt struktūrvienības apmācību šai kvalifikācijas atzīmei tikai pēc tam, kad pienācīgi izvērtēts, vai šī attiecīga persona joprojām atbilst šīs kvalifikācijas atzīmes nosacījumiem, un pēc tam, kad viņš izpildījis visas apmācību prasības, kas izriet no šā izvērtējuma.

11. pants

Kvalifikācijas atzīmju apstiprinājumi

1. Kvalifikācijas atzīmei "Lidlauka instrumentālā vadība (ADI)" jāietver vismaz viens no sekojošiem apstiprinājumiem:

(a) lidlauka zonas vadības (TWR) apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt dispečeru pakalpojumus tur, kur lidlauku kontrolē no vienas darba vietas;

(b) lidlauka satiksmes vadības (GMC) apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents veikt lidlauka satiksmes vadību;

(c) lidlauka satiksmes novērošanas vadības (GMS) apstiprinājums, kas piešķirts papildus lidlauka satiksmes vadības apstiprinājumam vai lidlauka zonas vadības apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents veikt lidlauka satiksmes vadības pakalpojumus, izmantojot lidlauka skrejceļu satiksmes sistēmas;

(d) gaisa satiksmes vadības (AIR) apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents veikt aeronavigācijas kontroli;

(e) lidlauka radiolokatora vadības (RAD) apstiprinājums, kas piešķirts papildus gaisa satiksmes vadības apstiprinājumam

vai lidlauka zonas vadības apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents veikt lidlauka vadību ar novērošanas radiolokācijas iekārtām.

2. Kvalifikācijas atzīmei "Pieejas novērošanas vadība (APS)" jāietver vismaz viens no šiem apstiprinājumiem:

(a) radiolokatora (RAD) apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa kuģu pieejas vadības pakalpojumus, izmantojot primāras un/vai sekundāras radiolokācijas iekārtas;

(b) precīzās pieejas radiolokatora (PAR) apstiprinājums, kas piešķirts papildus radiolokatora vadības apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents gaisa kuģiem nodrošināt no zemes vadītu, precīzu pieeju, izmantojot precīzas pieejas radiolokācijas iekārtas pēdējā posmā pirms skrejceļa;

(c) pieejas novērošanas radiolokatora (SRA) apstiprinājums, kas piešķirts papildus radiolokatora vadības apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents nodrošināt no zemes kontrolētu pieeju, kas nav precīzā pieeja, izmantojot novērošanas iekārtas lidojuma pēdējā posmā pirms skrejceļa;

(d) automātiskās pakārtotās novērošanas (ADS) apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa kuģu pieejas vadības pakalpojumus, izmantojot automātisko pakārtoto novērošanu;

(e) termināla vadības (TCL) apstiprinājums, kas piešķirts papildus radiolokatora vai automātiskās pakārtotās novērošanas apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, izmantojot jebkādas novērošanas iekārtas, gaisa kuģiem, kas darbojas konkrētā termināla zonā un/vai tai blakus esošos sektoros.

3. Kvalifikācijas atzīmei "Lidojumu rajona novērošanas vadība (ACS)" jāietver vismaz viens no sekojošiem apstiprinājumiem:

(a) radiolokatora (RAD) apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt lidojumu rajona vadības pakalpojumus, izmantojot novērošanas radiolokācijas iekārtas;

- (b) automātiskās pakārtotās novērošanas (ADS) apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt lidojumu rajona vadības pakalpojumus, izmantojot automātisko pakārtoto novērošanu;
- (c) termināla vadības (TCL) apstiprinājums, kas piešķirts papildus radiolokatora vai automātiskās pakārtotās novērošanas apstiprinājumam, rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus, izmantojot jebkādas novērošanas iekārtas, gaisa kuģiem, kas darbojas konkrētā termināla zonā un/vai tai blakus esošos sektoros;
- (d) okeāna rajona vadības (OCN) apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus gaisa kuģiem, kas darbojas okeāna kontroles zonā.

4. Kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma turētājs, kas nav pielietojis ar šo kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumu saistītās privilēģijas četrus gadus pēc kārtas, var sākt struktūrvienības apmācību šim kvalifikācijas atzīmes apstiprinājumam tikai pēc tam, kad pienācīgi izvērtēts, vai šī attiecīga persona joprojām atbilst šā kvalifikācijas atzīmes apstiprinājuma nosacījumiem, un pēc tam, kad viņš izpildījis visas apmācību prasības, kas izriet no šā izvērtējuma.

12. pants

Struktūrvienības apstiprinājumi

1. Struktūrvienības apstiprinājums rāda, ka licences turētājs ir kompetents gaisa satiksmes pakalpojumu struktūrvienības uzdevumā sniegt gaisa satiksmes vadības pakalpojumus atsevišķam sektoram, sektoru grupām vai darba vietām.
2. Struktūrvienību apstiprinājumi sākotnēji ir derīgi 12 mēnešus.
3. Šādu struktūrvienības apstiprinājumu derīguma termiņu pagarina uz nākamajiem 12 mēnešiem pēc 2. punktā norādītā sākotnējā apstiprinājuma termiņa, ja aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs pierāda kompetentajai iestādei, ka:
- (a) pretendents iepriekšējos 12 mēnešos licences privilēģijas ir pielietojis obligāto stundu skaitu, kas norādīts apstiprinātā struktūrvienības kompetences shēmā;
- (b) pretendenta kompetence ir novērtēta saskaņā ar II pielikuma C daļu un

- (c) pretendentam ir derīga medicīniskā izziņa.

Lai piemērotu pirmā punkta a) apakšpunktu, operatīvas struktūrvienības aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju sistēmā saglabā uzskaiti par katra attiecīgā struktūrvienībā nodarbinātā licences turētāja faktiski nostrādātajām stundām sektoros, sektoru grupās vai darba vietās un pēc pieprasījuma sniedz šo informāciju kompetentajām iestādēm un licences turētājam.

4. Minimālo darba stundu skaitu, neskaitot instruktāžas uzdevumus, kas vajadzīgs, lai uzturētu spēkā struktūrvienības apstiprinājumu, praktiskās apmācības instruktoriem var samazināt proporcionāli laikam, kurš pavadīts, instruējot mācekļus tādās darba vietās, attiecībā uz kurām piemēro pagarinājumu, kā norādīts apstiprinātajā struktūrvienību kompetences shēmā.

5. Ja struktūrvienības apstiprinājums vairs nav spēkā, ir sekmīgi jāpabeidz struktūrvienības apmācību plāns, lai atjaunotu apstiprinājumu.

13. pants

Valodas apstiprinājums

1. Gaisa satiksmes vadības dispečeri un gaisa satiksmes vadības dispečeri-studenti nedrīkst pielietot savu licenču dotās privilēģijas, ja viņiem nav angļu valodas apstiprinājuma.

2. Dalībvalstis var izvirzīt vietējās valodas prasības, ko uzskata par nepieciešamām drošības apsvērumu dēļ.

Šādām prasībām jābūt nediskriminējošām, samērīgām un pārskatāmām, un par tām bez kavēšanās jāpaziņo Aģentūrai.

3. Šā panta 1. un 2. punkta piemērošanas nolūkā pretendentam uz valodas apstiprinājumu jāpierāda vismaz operatīvā līmeņa valodas prasme (4. līmenis) gan frazeoloģijas, gan sarunvalodas lietojumā.

Lai to izdarītu, pretendentam jāspēj:

- (a) efektīvi sazināties gan balss kontakta (telefons/rācija), gan klātienē kontakta situācijās;
- (b) precīzi un skaidri sazināties par parastām, konkrētām un ar darbu saistītām tēmām;
- (c) lietot piemērotu komunikācijas stratēģiju ziņojumu apmaiņā, kā arī atpazīt un atrisināt pārpratumus gan vispārīgā, gan ar darbu saistītā kontekstā;

(d) veiksmīgi un relatīvi viegli tikt galā ar valodiskām grūtībām, ko izraisa sarežģījumi vai negaidīts notikumu pavērsiens parastas darba situācijas kontekstā, vai saziņas uzdevums, ar kuru viņi kopumā ir pazīstami, un

(e) lietot aeronavigācijas vidē saprotamu izrunu.

4. Valodu prasmes līmeni nosaka saskaņā ar III pielikumā doto valodu prasmes novērtējumu skalu.

5. Neskarot 3. punktu, aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs, piemērojot 1. un 2. punktu, var pieprasīt paaugstināta līmeņa (5. līmeņa) valodas prasmi pēc III pielikumā dotās novērtējuma skalas, ja konkrētas kvalifikācijas atzīmes vai apstiprinājuma operatīvās darbības nosacījumi prasa augstāku līmeni nepārkāpjamu drošības apsvērumu pēc. Šādai prasībai jābūt objektīvi pamatotai, nediskriminējošai, samērīgai un pārskatāmai; aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējam, kas vēlas piemērot augstāku valodu prasmes līmeni, to ir objektīvi jāpamato un tam ir jāgūst kompetentās iestādes apstiprinājums.

6. Pretendenta valodu prasme regulāri oficiāli formāli jāizvērtē.

Izņemot pretendentes, kas pierādījuši eksperta līmeņa (6. līmeņa) valodas prasmi saskaņā ar III pielikumu, valodas apstiprinājums ir periodiski atjaunojams:

(a) ik pēc trīs gadiem, ja ir pierādīts operatīvais līmenis (4. līmenis) saskaņā ar III pielikumu, vai

(b) ik pēc sešiem gadiem, ja ir pierādīts paaugstinātais līmenis (5. līmenis) saskaņā ar III pielikumu.

7. Valodas prasmi apliecina ar sertifikātu, ko izsniedz pēc pārredzamas un objektīvas novērtējuma procedūras, kuru atzinusi kompetentā iestāde.

14. pants

Instruktoru apstiprinājums

1. Instruktoru apstiprinājuma turētāji ir tiesīgi sniegt praktiskas apmācības un veikt uzraudzību darba vietā attiecībā uz jomām, uz ko attiecas spēkā esošs struktūrvienības apstiprinājums.

2. Instruktoru apstiprinājuma pretendentiem jābūt:

(a) gaisa satiksmes vadības dispečera licences turētājiem;

(b) pielietojušiem gaisa satiksmes vadības dispečera licences dotās privilēģijas vismaz vienu iepriekšējo gadu vai ilgāku laiku, kā noteikusi kompetentā iestāde attiecībā uz kvalifikācijas atzīmēm un apstiprinājumiem, par kuriem tiek veikta instruktāža, un

(c) sekmīgi beigušiem apstiprinātu praktiskās apmācības instruktoru kursu, kura laikā nepieciešamās zināšanas un pedagoģiskās prasmes tikušas novērtētas atbilstošos eksāmenos.

3. Instruktoru apstiprinājums ir derīgs trīs gadus un ir atjaunojams.

III NODAĻA

MEDICĪNISKĀS IZZIŅAS

15. pants

Pieteikumi medicīnisko izziņu izsniegšanai

1. Pieteikumus par medicīnisko izziņu izsniegšanu, atkārtotu apstiprināšanu un atjaunošanu iesniedz kompetentajai iestādei tādā formā un veidā, kā noteikusi šī iestāde.

2. Medicīniskās izziņas izsniedz kompetenta medicīnas struktūra kompetentās iestādes pakļautībā vai šīs iestādes apstiprināti aviācijas medicīnas eksperti vai aviācijas medicīnas centri.

3. Medicīnisko izziņu izsniegšanai jābūt saskaņā ar Starptautiskās civilās aviācijas Čikāgas konvencijas I pielikuma nosacījumiem un prasībām, kas paredzētas *Eurocontrol* "Prasībās attiecībā uz gaisa satiksmes vadības dispečeru Eiropas 3. klases medicīniskajām izziņām".

4. Kompetentās iestādes nodrošina efektīvu pārskata un apelācijas procedūru ieviešanu, attiecīgi iesaistot neatkarīgus medicīniskus konsultantus.

16. pants

Medicīnisko izziņu derīgums

1. Medicīnisko izziņu derīguma termiņš ir:

(a) 24 mēneši, kamēr gaisa satiksmes vadības dispečers nav sasniedzis 40 gadu vecumu;

(b) 12 mēneši pēc 40 gadu vecuma.

2. Termiņus, kas minēti 1. punktā, medicīniskās izziņas pirmējās izsniegšanas un atjaunošanas gadījumos aprēķina no veselības pārbaudes datuma, savukārt atkārtotas apstiprināšanas gadījumos — no iepriekšējās medicīniskās izziņas beigu datuma.

3. Pārbaudes medicīniskās izziņas atkārtotai apstiprināšanai var veikt ne vēlāk kā 45 dienas pirms medicīniskās izziņas derīguma beigu datuma.

4. Ja līdz datumam, kad beidzas attiecīgās medicīniskās izziņas derīgums, attiecīgais gaisa satiksmes vadības dispečers pārbaudi medicīniskās izziņas atkārtotai apstiprināšanai neiziet, ir nepieciešama pārbaude medicīniskās izziņas atjaunošanas nolūkā.

5. Medicīnisko izziņu jebkurā laikā var ierobežot, apturēt vai atsaukt, ja to liek tās turētāja veselības stāvoklis.

17. pants

Ierobežota medicīniskā atbilstība

1. Licences turētāji

(a) nedrīkst pielietot savas licences dotās privilēģijas tad, kad viņi apzinās savas medicīniskās atbilstības samazināšanos, kas varētu mazināt viņu spējas droši pielietot licences dotās privilēģijas;

(b) informē attiecīgo aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēju, ka viņi sāk apzināties savas medicīniskās atbilstības samazināšanos vai ka atrodas jebkādas psihoaktīvas vielas vai medikamentu iespaidā, kas varētu mazināt viņu spējas droši pielietot licences dotās privilēģijas.

2. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji ievieš procedūras, kas nepieciešamas, lai pārvaldītu operatīvo ietekmi gadījumos, kad medicīniskā atbilstība ir ierobežota, un ziņo kompetentajai iestādei, kad tā ir izdarījusi slēdzienu, ka kāds licences turētājs ir medicīniski nepiemērots.

3. Šā panta 2. punktā minētā procedūras apstiprina kompetentā iestāde.

IV NODAĻA

PRASĪBAS APMĀCĪBU ORGANIZĀCIJĀM

18. pants

Apmācību organizāciju sertifikācija

1. Iesniegumus par apmācību organizāciju sertifikāciju iesniedz kompetentajai iestādei saskaņā ar šīs iestādes noteikto procedūru.

2. Apmācību organizācijām ir uzskatāmi jāpierāda, ka tām ir atbilstoši darbinieki un ekīpējums un ka tās darbojas vidē, kas piemērota, lai sniegtu gaisa satiksmes vadības dispečera-studenta un gaisa satiksmes vadības dispečera licences iegūšanai vai uzturēšanai spēkā nepieciešamo apmācību.

3. Apmācību organizācijām jānodrošina piekļuve attiecīgajām telpām jebkurai personai, ko pilnvarojusi kompetenta iestāde nolūkā pārbaudīt attiecīgos reģistrus, datus, procedūras un jebkurus citus materiālus, kas saistīti ar kompetentās iestādes doto uzdevumu izpildi.

19. pants

Apmācību organizāciju pārvaldības sistēma

Apmācību organizācijām

(a) jābūt ar efektīvu pārvaldības sistēmu un pietiekamu pienācīgi kvalificētu un pieredzējušu darbinieku skaitu, lai nodrošinātu apmācību atbilstoši šai regulai;

(b) skaidri jādefinē atbildības ķēde drošības jomā visas apstiprinātās apmācību organizācijas ietvaros, tostarp arī augstāko vadītāju tiešā atbildība drošības jomā;

(c) jābūt pieejamām piedāvātajam apmācību veidam atbilstošām telpām un aprīkojumam;

(d) jāsniedz pierādījumus attiecībā uz kvalitātes pārvaldības sistēmu kā daļu no esošās pārvaldības sistēmas, lai pārbaudītu, cik atbilstošas ir un kā tiek ievērotas sistēmas un procedūras, kas nodrošina, lai sniegtie apmācību pakalpojumi atbilstu šajā regulā izklāstītajām prasībām;

(e) jāievieš lietvedības sistēma, kas nodrošinās attiecīgo aktivitāšu datu pienācīgu glabāšanu un drošu izsekojamību;

(f) jāpierāda, ka tām ir pieejams pietiekams finansējums, lai veiktu apmācības saskaņā ar šo regulu, un ka šīm aktivitātēm ir pietiekamas apdrošināšanas garantijas atbilstoši sniegto apmācību raksturam.

20. pants

Prasības attiecībā uz apmācību kursiem, sākotnējās un struktūrvienības apmācību plāniem un struktūrvienību kompetences shēmām

1. Apmācību organizācijām jāuzrāda kompetentajai iestādei metodika, ko izmantos, lai izstrādātu sīkāku pārskatu par apmācību kursu saturu, organizāciju un ilgumu un — attiecīgā gadījumā — struktūrvienību apmācību plāniem un struktūrvienību kompetences shēmām.

2. Tajā iekļauj eksāmenu vai pārbaudzi organizēšanas veidu. Eksāmeniem, kas saistīti ar sākotnējo apmācību, ieskaitot simulācijas vingrinājumus, eksaminētāju un vērtētāju kvalifikāciju norāda detalizēti.

V NODAĻA

PRASĪBAS KOMPETENTAJĀM IESTĀDĒM

21. pants

Kompetentās iestādes neatkarība

1. Kompetentajām iestādēm jābūt neatkarīgām no aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējiem un apmācību organizācijām. Šī neatkarība jāpanāk, pienācīgi nodalot, vismaz funkcionālajā līmenī, kompetentās iestādes no šiem sniedzējiem. Dalībvalstīm jānodrošina, lai kompetentās iestādes piemēro savu varu taisnīgi un pārskatāmi.

2. Dalībvalstij jāpaziņo Aģentūrai kompetento iestāžu nosaukumi un adreses, kā arī jebkuras izmaiņas tajās.

22. pants

Kompetento iestāžu uzdevumi

1. Lai nodrošinātu gaisa satiksmes vadības dispečeriem nepieciešamo kompetences līmeni un lai viņi varētu veikt savus darba pienākumus atbilstoši augstiem drošības standartiem, kompetentajām iestādēm jāpārbauda un jākontrolē viņu apmācība.
2. Kompetento iestāžu uzdevumos ietilpst:
 - (a) to licenču, kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu izsniegšana un atsaukšana, par ko ir pabeigtas atbilstošās apmācības un saņemts novērtējums saskaņā ar kompetentās institūcijas atbildības jomu;
 - (b) to kvalifikācijas atzīmju un apstiprinājumu atkārtota apstiprināšana, atjaunošana un apturēšana, kuru privilēģijas tiek pielietotas kompetentās iestādes atbildības ietvaros;
 - (c) apmācību organizāciju sertifikācija;
 - (d) apmācību kursu, struktūrvienības apmācību plānu un struktūrvienības kompetences shēmu apstiprināšana;
 - (e) eksaminētāju vai kompetences vērtētāju apstiprināšana;
 - (f) apmācību sistēmu kontrole un audits;
 - (g) attiecīgu apelācijas un paziņošanas mehānismu izveide;
 - (h) valodas prasmes paaugstinātā līmeņa (5. līmeņa) nepieciešamības apstiprināšana saskaņā ar 13. panta 5. punktu;
 - (i) ar ierobežotu medicīnisko atbilstību saistīto procedūru apstiprināšana saskaņā ar 17. panta 3. punktu.

23. pants

Licenču, kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu un sertifikātu izsniegšana un uzturēšana spēkā

1. Kompetentā iestāde ievieš procedūras licenču, ar tām saistīto kvalifikācijas atzīmju, apstiprinājumu un medicīnisko izziņu izsniegšanai, atjaunošanai un atkārtotai apstiprināšanai, kā arī pretendēšanai uz tām.
2. Pēc pieteikuma saņemšanas kompetentajai iestādei jāpārlicinās, vai pretendents atbilst šīs regulas prasībām.
3. Kad noskaidrots, ka pretendents atbilst šīs regulas prasībām, kompetentā iestāde izsniedz, atjauno vai atkārtoti apstiprina attiecīgo licenci, ar to saistīto kvalifikācijas atzīmi, apstiprinājumu vai medicīnisko izziņu.
4. Kompetentās iestādes izsniegtajai licencei jāietver I pielikumā norādītie elementi.
5. Ja licenci izsniedz valodā, kas nav angļu valoda, tajā jāietver I pielikumā izklāstīto elementu tulkojumu angļu valodā.

24. pants

Kompetences novērtējums

1. Kompetentās iestādes apstiprina tos licenču turētājus, kuriem ir tiesības strādāt kā eksaminētājiem vai kompetences vērtētājiem attiecībā uz struktūrvienību un turpmākām apmācībām.
2. Apstiprinājums ir spēkā trīs gadus, un to var atjaunot.

25. pants

Lietvedība

Kompetentās iestādes nodrošina, ka tiek uzturēta datubāze, kurā glabājas dati par visu tās atbildībā esošo licenču turētāju kompetencēm un viņu apstiprinājumu spēkā esamības termiņiem.

26. pants

Informācijas apmaiņa

Pienācīgi ievērojot Regulas (EK) Nr. 216/2008 15. panta 3. punktā izklāstītos konfidencialitātes principus, kompetentās iestādes savstarpēji dalās ar vajadzīgo informāciju un palīdz cita citai, lai nodrošinātu efektīvu šīs Regulas piemērošanu, sevišķi gadījumos, kas saistīti ar gaisa satiksmes vadības dispečeru brīvu pārvietošanos Eiropas Savienībā.

27. pants

Apmācības organizāciju sertifikācijas procedūra

1. Kompetentās iestādes ievieš pieteikumu iesniegšanas, kā arī apmācību organizāciju sertifikātu izsniegšanas un spēkā uzturēšanas procedūras.
2. Kompetentās iestādes izsniedz sertifikātus, kad pretendējošā apmācību organizācija izpildījusi IV nodaļā izklāstītās prasības.
3. Sertifikātu var izsniegt par katra veida apmācībām vai arī apvienojumā ar citiem aeronavigācijas pakalpojumiem, tādējādi apmācības veidu un aeronavigācijas pakalpojuma veidu sertifikējot kā pakalpojumu kompleksu.
4. Sertifikātā norāda IV pielikumā noteikto informāciju.

28. pants

Apmācību organizāciju darbības kontrole un izpildes pasākumi

1. Kompetentās iestādes kontrolē atbilstību prasībām un nosacījumiem, kas pievienoti apmācību organizācijas sertifikātam.
2. Kompetentās iestādes regulāri veic apmācību organizāciju auditu ar mērķi garantēt to efektīvu atbilstību šajā regulā noteiktajiem standartiem.

3. Papildus regulārajam auditam kompetentās iestādes var veikt iepriekš nepieteiktas pārbaudes, lai pārlicinātos par atbilstību šajā regulā ietvertajām prasībām.

4. Ja kompetentā iestāde konstatē, ka apmācību organizācijas sertifikāta turētājs vairs neatbilst ar šo sertifikātu saistītajām prasībām vai nosacījumiem, tad tā veic attiecīgus izpildes pasākumus, kas var ietvert sertifikāta anulēšanu.

5. Sertifikātiem, kas izsniegti saskaņā ar šo regulu, jātiek savstarpēji atzītiem.

29. pants

Licenču atzīšana

1. Dalībvalstis atzīst gaisa satiksmes vadības dispečeru un gaisa satiksmes vadības dispečeru-studentu licences un ar tām saistītās kvalifikācijas atzīmes, kvalifikācijas atzīmju apstiprinājumus un valodas apstiprinājumus, kā arī saistītās medicīniskās izziņas, ko izsniegusi cita dalībvalsts saskaņā ar šo regulu.

Tomēr gadījumā, ja kāda dalībvalsts saskaņā ar 9. panta 3. punktu ir noteikusi, ka minimālais vecums ir mazāk nekā 21 gads, tiesības pielietot gaisa satiksmes vadības dispečera licences privilēģijas ierobežo attiecībā uz tās dalībvalsts teritoriju, kas šo licenci izsniegusi, līdz laikam, kad licences turētājs sasniedz 21 gada vecumu.

Gadījumos, kad licences turētājs pielieto licences privilēģijas citā dalībvalstī, nevis tajā, kur licence izsniegta, licences turētājam jābūt tiesībām bez papildu nosacījumu izpildes apmainīt savu licenci pret tās dalībvalsts licenci, kurā privilēģijas tiek pielietotas.

Lai piešķirtu struktūrvienības apstiprinājumu, kompetentajai iestādei jāpieprasa pretendētājam izpildīt īpašus nosacījumus, kas saistīti ar šo apstiprinājumu, konkrēti norādot struktūrvienību, sektoru vai darba vietu. Izstrādājot struktūrvienības apmācību plānu, apmācību organizācija pienācīgi ņem vērā kompetences un pieredzi, ko pretendents jau guvis.

2. Kompetentā iestāde apstiprina vai noraida struktūrvienības apmācību plānu, kurā ietvertas paredzētās pretendenta apmācības, ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc apliecinājuma iesniegšanas, neierobežojot to ar kavējumu, kuru varētu izraisīt jebkādas apelācijas, ko varētu iesniegt. Kompetentajai iestādei jānodrošina nediskriminācijas un samērīguma principa ievērošana.

VI NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

30. pants

Atbilstība būtiskajām prasībām

Aģentūrai jāizvērtē ar šo regulu izveidotā gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēšanas sistēma un turpmākie uzlabojumi, kas nepieciešami, virzoties uz "vispārējo aviācijas sistematisko pieeju", kā arī lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību būtiskajām

prasībām, kas aprakstītas Regulas (EK) Nr. 216/2008 Vb pielikumā, lai varētu Komisijai sniegt atzinumu, tostarp varbūtējus šīs regulas grozījumus.

31. pants

Atkāpes

1. Atkāpjoties no šīs regulas 11. panta, dalībvalstis, kuras ir izstrādājušas Direktīvas 2006/23/EK 7. panta 4. punktā minētos nacionālos kvalifikācijas atzīmju apstiprinājumus, var turpināt piemērot atbilstošos savas valsts tiesību aktu noteikumus, kas ir spēkā šīs regulas spēkā stāšanās dienā.

2. Atkāpjoties no šīs regulas 12. panta, dalībvalstis, kuras saskaņā ar Direktīvas 2006/23/EK 10. pantu ir noteikušas, ka struktūrvienību apstiprinājuma sniegtās privilēģijas drīkst pielietot tikai licences turētāji, kas jaunāki par noteiktu vecumu, var turpināt piemērot atbilstošos savas valsts tiesību aktu noteikumus, kas ir spēkā šīs regulas spēkā stāšanās dienā.

3. Ja dalībvalsts pieņem lēmumu izmantot 1. un 2. punktā paredzētās atkāpes, tā šo faktu dara zināmu Komisijai un Aģentūrai.

32. pants

Pārejas pasākumi

1. Atkāpjoties no šīs regulas II pielikuma A daļas, apmācību organizācijas var turpināt piemērot apmācību plānus, kuru pamatā ir Eurocontrol "Gaisa satiksmes vadības dispečeru sākotnējo mācību galvenā satura pamatnostādnes" (2004. gada 10. decembra redakcija), trīs gadus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

2. Licences, kvalifikācijas atzīmes, apstiprinājumi, medicīniskās izziņas un apmācību organizāciju sertifikāti, kas izsniegti saskaņā ar attiecīgajiem valsts tiesību aktu noteikumiem, pamatojoties uz Direktīvu 2006/23/EK, šīs regulas spēkā stāšanās dienā tiks uzskatīti par izdotiem saskaņā ar šo regulu.

3. Pretendentiem uz licenci, kvalifikācijas atzīmi, apstiprinājumu, medicīnisko izziņu vai apmācību organizācijas sertifikātu, kas iesniedz savus pieteikumus pirms šīs regulas spēkā stāšanās datuma, bet kuriem licence, kvalifikācijas atzīme, apstiprinājums, medicīniskā izziņa vai apmācību organizācijas sertifikāts vēl nav izsniegts, jāpierāda atbilstība šīs regulas prasībām, pirms tiek izsniegta licence, kvalifikācijas atzīme, apstiprinājums, medicīniskā izziņa vai apmācību organizācijas sertifikāts.

4. Dalībvalsts kompetentā iestāde, kam apmācību organizācijas — kuru kompetentā iestāde saskaņā ar 4. pantu ir Aģentūra — iesniegušas pieteikumu par sertifikāta izsniegšanu pirms šīs regulas spēkā stāšanās datuma, pabeidz sertifikācijas procesu, to koordinējot ar Aģentūru, un pēc sertifikāta izsniegšanas pārsūta lietu Aģentūrai.

5. Dalībvalsts kompetentā iestāde, kas ir bijusi atbildīga par to apmācību organizāciju drošības uzraudzību, kuru kompetentā

iestāde saskaņā ar 4. pantu ir Aģentūra, nodos šo organizāciju drošības uzraudzības funkciju Aģentūrai sešu mēnešu laikā pēc šīs regulas spēkā stāšanās datuma.

33. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2011. gada 10. augustā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

I PIELIKUMS

LICENČU SPECIFIKĀCIJAS

Saskaņā ar šo regulu izsniegtajām licencēm jāatbilst šādām specifikācijām:

1. Detaļas

1.1. Uz licences jābūt redzamām šādām ziņām; zvaigznīte norāda tos punktus, kuriem jābūt tulkotiem angļiski:

- (a) *licences izdevējas valsts vai iestādes nosaukums (trekniem burtiem);
- (b) *licences nosaukums (īpaši trekniem burtiem);
- (c) licences izdevējas iestādes piešķirtais licences sērijas numurs ar arābu cipariem;
- (d) licences turētāja pilns vārds (ar romiešu burtiem arī tad, ja valsts valodas rakstībā neizmanto romiešu burtus);
- (e) dzimšanas datums;
- (f) licences turētāja valstspiederība;
- (g) licences turētāja paraksts;
- (h) *apludinājums licences derīgumam un turētāja pilnvarām pielietot licencei piekritīgās privilēģijas, norādot:
 - (i) kvalifikācijas atzīmes, kvalifikācijas atzīmju apstiprinājumus, valodu apstiprinājumus, instruktoru apstiprinājumus un struktūrvienību apstiprinājumus,
 - (ii) datumu, kad tie izsniegti,
 - (iii) datumu, kad beidzas to derīguma termiņš;
- (i) licences izdevēja ierēdņa paraksts un licences izdošanas datums;
- (j) licences izdevējas iestādes zīmogs vai spiedogs.

1.2. Licencei jāpievieno derīga medicīniskā izziņa.

2. Materiāls

Jāizmanto pirmās šķiras papīrs vai cits piemērots materiāls un skaidri jānorāda 1. punktā minētās teksta vienības.

3. Krāsa

- 3.1. Ja visām licencēm, ko dalībvalsts izsniedz aviācijas jomā, izmanto vienas un tās pašas krāsas materiālu, tai jābūt baltajai krāsai.
- 3.2. Ja dalībvalsts aviācijas jomā izsniegtām licencēm ir krāsu atšķirības, gaisa satiksmes vadības dispečera licencei jābūt dzeltenā krāsā.

II PIELIKUMS

APMĀCĪBAS PRASĪBAS

A DAĻA

Gaisa satiksmes vadības dispečeru sākotnējās apmācības prasības

Sākotnējā apmācība nodrošina to, ka studenti, kas apgūst gaisa satiksmes vadības dispečera profesiju, atbilst vismaz pamata un kvalifikācijas atzīmju apmācību mērķiem, kā aprakstīts *Eurocontrol* sagatavotajā "ATCO (gaisa satiksmes vadības) sākotnējās apmācības Vispārējā pamata saturā", 2008. gada 21. oktobra izdevumā ⁽¹⁾, lai gaisa satiksmes vadības dispečeri droši, ātri un efektīvi spētu vadīt gaisa satiksmi

Sākotnējās apmācības aptver šādus priekšmetus: aviācijas tiesības, gaisa satiksmes pārvaldība, ietverot civilās un militārās sadarbības procedūras, meteoroloģija, navigācija, gaisa kuģi un lidojuma principi, ietverot gaisa satiksmes vadības dispečeru un pilotu savstarpēju saprašanos, cilvēkfaktori, iekārtas un sistēmas, profesionālā darba vide, drošums un drošuma kultūra, drošības pārvaldības sistēmas, netipiskas/ārkārtas situācijas, sistēmu defekti un valodas zināšanas, ieskaitot radio-telefonijas frazeoloģiju.

Mācību priekšmetus pasniedz tā, lai pretendents sagatavotu dažādiem gaisa satiksmes pakalpojumiem, un uzsvērt drošuma aspektus. Sākotnējā apmācība sastāv no teorētiskiem un praktiskiem kursiem, tostarp simulācijām, un to ilgumu nosaka apstiprinātos sākotnējās apmācības plānos. Iegūtās prasmes nodrošina to, ka kandidātu var uzskatīt par kompetentu risināt situācijas, kas saistītas ar sarežģītu un blīvu satiksmi, atvieglinot pāreju pie struktūrvienības apmācības.

Kandidāta kompetenci pēc sākotnējās apmācības pārbauda attiecīgos eksāmenos vai ar pastāvīga izvērtējuma sistēmu.

B DAĻA

Gaisa satiksmes vadības dispečeru struktūrvienības apmācību prasības

Struktūrvienības apmācību plānos sīki apraksta procesus un laiku, kas vajadzīgs, lai ļautu piemērot struktūrvienības procedūras vietējai teritorijai praktiskās apmācības instruktora uzraudzībā. Apstiprinātais plāns ietver norādes uz visiem kompetences izvērtēšanas sistēmas elementiem, tostarp darba pasākumus, panākumu izvērtējumu un pārbaudi, līdz ar procedūrām, kā informēt kompetento iestādi. Struktūrvienības apmācība var aptvert dažus sākotnējo apmācību elementus, kas ir raksturīgi konkrētas valsts apstākļiem.

Struktūrvienības apmācības laikā gaisa satiksmes vadības dispečerus pienācīgi apmāca drošuma, drošības un krīzes pārvaldības jautājumos.

Struktūrvienības apmācību ilgumu nosaka struktūrvienības apmācību plānā. Vajadzīgās prasmes pārbauda attiecīgos eksāmenos vai ar pastāvīga izvērtējuma sistēmu, ko veic apstiprināti kompetences eksaminētāji vai vērtētāji, kas savos spriedumos ir neitrāli un objektīvi. Šajā nolūkā kompetentās iestādes ievieš apelācijas mehānismus, lai nodrošinātu taisnīgu attieksmi attiecībā uz pretendentiem.

C DAĻA

Gaisa satiksmes vadības dispečeru turpmākās apmācības prasības

Gaisa satiksmes vadības dispečeru licenču kvalifikācijas atzīmju un struktūrvienību apstiprinājumi paliek spēkā apstiprinātā turpmāko apmācību laikā, kas sastāv no apmācībām, lai uzturētu spēkā gaisa satiksmes vadības dispečera prasmes, kvalifikācijas celšanas kursiem, apmācībām attiecībā uz ārkārtas situācijām un, ja vajadzīgs, valodas apmācībām.

Turpmākās apmācības laikā gaisa satiksmes vadības dispečeri tiek pienācīgi apmācīti drošuma, drošības un krīzes pārvaldības jautājumos.

Turpmākās apmācības sastāv no teorētiskiem un praktiskiem kursiem, līdz ar simulācijām. Šim nolūkam apmācību organizācija izveido struktūrvienību kompetences shēmas, sīki izplānojot procesus, personāla komplektēšanu un laiku, kas vajadzīgs, lai sniegtu attiecīgas turpmākās apmācības, kā arī lai pārliecinātos par kompetenci. Šīs shēmas pārskata un apstiprina vismaz reizi trijos gados. Par turpmāko apmācību ilgumu lemj saskaņā ar struktūrvienībā nodarbināto gaisa satiksmes vadības dispečeru funkcionālajām vajadzībām, jo īpaši sakarā ar procedūru vai iekārtu maiņu vai plānotu maiņu, vai sakarā ar vispārējās drošības pārvaldības prasībām. Katra gaisa satiksmes vadības dispečera kompetenci attiecīgi izvērtē vismaz reizi trijos gados. Aeronavigācijas pakalpojumu sniedzējs nodrošina to, ka piemēro mehānismu, kas garantē taisnīgu attieksmi pret licenču turētājiem, kuru apstiprinājumu derīguma termiņu nevar pagarināt.

⁽¹⁾ *Edition 1.0, izdevuma datums: 21.10.2008., Atsauces Nr: EUROCONTROL-SPEC-0113.*

III PIELIKUMS

VALODU PRASMES PRASĪBAS

Valodu prasmes novērtējuma skala: eksperta līmenis, paaugstināts līmenis un operatīvais līmenis

Līmenis	Izruna	Struktūra	Vārdu krājums	Valodas veiklība	Saprašana	Mijiedarbība
Eksperta 6	Izruna, uzsvars, ritms un intonācija, ko iespējami ietekmē pirmā valoda vai reģionālas variācijas, tomēr gandrīz nekad netraucē uztveres vieglumam.	Attiecīgo gramatisko uzbūvi un teikumu paraugus nosaka uzdevumam atbilstošās valodas funkcijas.	Vārdu krājuma apjoms un precizitāte ir pietiekama, lai efektīvi sazinātos plašā zināmu un nezināmu tematu dažādībā. Vārdu krājums ir raksturīgs sarunvalodai, niansēts un reģistra jutīgs.	Spēj runāt izvērsti ar dabisku plūdumu, bez piepūles. Dažādo runas plūdumu stilistiska efekta labad, piemēram, uzsver galveno nozīmi. Spontāni izmanto atbilstošas sarunu zīmes un pārejas.	Saprašana pastāvīgi ir precīza gandrīz visos kontekstos un ietver sevī valodniecisku un kultūras smalkumus.	Mijiedarbojas bez pūlēm gandrīz visās situācijās. Jutīgs pret verbāliem un neverbāliem mājienu un atbilstoši uz tiem reaģē.
Paaugstināts 5	Izruna, uzsvars, ritms un intonācija, ko iespējami ietekmē pirmā valoda vai reģionālas variācijas, retos gadījumos traucē uztveres vieglumam.	Pastāvīgi tiek labi veidota pamata gramatiskā teikumu uzbūve un paraugi. Mēģina lietot arī sarežģītu teikuma uzbūvi, taču ar kļūdām, kas dažreiz maina teikuma jēgu.	Vārdu krājuma apjoms un precizitāte ir pietiekama, lai efektīvi sazinātos par vienkāršām, konkrētām un uz darbu attiecināmām tēmām. Pastāvīgi un veiksmīgi veido parafrāzes. Reizēm vārdu krājums ir idiomātisks.	Spēj runāt ilgi ar relatīvu vieglumu par pazīstamām tēmām, taču neizmanto runas plūsmas dažādošanu kā stilistisku līdzekli. Var izmantot atbilstošas sarunu zīmes vai pārejas.	Saprašana ir precīza, runājot par vienkāršām, konkrētām un uz darbu attiecināmām tēmām, un lielākoties precīza, kad runātājs sastopas ar valodniecisku vai situatīvu sarežģījumu vai neparedzētu notikumu pavērsieni. Spēj saprast virkni runas variāciju (dialekts un/vai akcents) vai reģistru.	Atbildes ir tūlītējas, atbilstošas un informatīvas. Runātāja/klausītāja attiecības pārvalda efektīvi.
Operatīvs 4	Izruna, uzsvars, ritms un intonācija, ko ietekmē pirmā valoda vai reģionālas variācijas, dažreiz traucē uztveres vieglumam.	Pamata teikuma gramatiskā uzbūve un teikumu paraugi tiek izmantoti radoši un parasti tiek labi pārvaldīti. Var gadīties kļūdas, it īpaši neparastos vai neparedzētos apstākļos, taču tas reti kad traucē uztvert teikuma jēgu.	Vārdu krājuma apjoms un precizitāte ir pietiekama, lai efektīvi sazinātos par vienkāršām, konkrētām un uz darbu attiecināmām tēmām. Bieži spēj veidot veiksmīgas parafrāzes, kad neparastos vai negaidītos apstākļos pietrūkst vārdu krājuma.	Noteiktā ritmā valodu pagausina. Brīžiem valodas veiklība var pazust, kad notiek pāreja no iestudētas vai frāzainas runas uz spontānu mijiedarbību, taču tas netraucē efektīvi sazināties. Ierobežots sarunu zīmju un pāreju lietojums. Paužu aizpildījums uzmanību nenovērš.	Galvenokārt izpratne ir precīza, runājot par vienkāršām, konkrētām un uz darbu attiecināmām tēmām, kad akcents vai izmantotā variācija ir pietiekami saprotama šīs valodas lietotāju starptautiskajai sabiedrībai. Kad runātājs sastopas ar valodniecisku vai situatīvu sarežģījumu vai neparedzētu notikumu pavērsieni, izpratne var būt gausāka vai arī prasa noskaidrošanas stratēģijas pielietojumu.	Parasti atbildes ir tūlītējas, atbilstošas un informatīvas. Uzsāk un uztur informācijas apmaiņu pat neparedzēta notikumu pavērsiena gadījumā. Adevāti atrisina acīmredzamus pārpratumus, pārbaudot, apstiprinot un noskaidrojot.

IV PIELIKUMS

Apmācību organizāciju sertifikātu specifiskācija

Saskaņā ar šo regulu kompetentas iestādes izsniegtajiem apmācību organizāciju sertifikātiem jānorāda:

- (a) kompetentā iestāde, kas izsniegusi sertifikātu;
 - (b) pretendents (vārds un adrese);
 - (c) attiecīgā gadījumā — sertificēto apmācību un/vai pakalpojumu veidu;
 - (d) atzinumu par pretendenta atbilstību V nodaļā definētajām prasībām;
 - (e) sertifikāta izsniegšanas datums un derīguma termiņš.
-